

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Holyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A szabadságharoz folytatása.

Arad, szeptember 25.

A korszakot alkotó küzdelem, melyet a magyar nemzet a lelkisméretnek a felekezeti nyüge, a papság hatalma alól való felszabadításáért, a magyar törvényhozás függetlensége és szuverenitásának a pápai befolyás és parancsszó elleni megvédéséért, a magyar nemzettest egységének végleges megteremtése és biztosításáért folytat, ma ismét teljes erővel megindult. A főrendiház hármasság bizottsága, a közjogi, törvénykezési és pénzügyi bizottságok együttes ülése ma vette tárgyalás alá, 1. az állami anyakönyvekről, 2. a gyermekek vallásáról, 3. a vallás szabad gyakorlásáról, 4. az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatokat. A fekete sereg főrendi előharcosai a pápai zuávok egyik főparancsnokának Eszterházy Miklós Móricz grófnak palotájában mintegy huszan már tegnap elértekezletre gyültek össze, s abban állapodtak meg, hogy a bizottság ülésein teljes számmal fognak megjelenni.

A főpapság sem akar hátra maradni, és a főrendiház plenumának ülése előtt még egyszer megfogja a holnaputáni nagy konferenciáján beszélni az utakat és módokat, melyekkel a rája nézve már-már veszendőbe menő nagy küzdelem esélyeit a klerikális érdekek javára változtathatná meg.

Mert bizony a helyzet az ultramontánok ügyére nézve sehogy sem alakult kedvezően. A harci kedv a főpapságnál lényegesen megcsökkent, sőt a táboruk tuzói által az alsó papság körében indított forradalmi mozgalmat az egyházfejedelmek-

nek egyenesen az ő befolyásuk és tekintélyük ellen irányított agitáció gyanánt kell venniök. A főrendiház többi konzervatív hajlamu tagjai, kik előbb a polgári házasság ellen szavaztak, beleuntak a céltalan herczehurczába s nem igen fognak akaródzni tulbuzgó elvtársaik késig menő áldatlan viadalában csatlósokul szerepelni.

De nemcsak a vert sereg elkedvetlenedése és tömeges dezercziója teszi nagyon is kétségessé az ultramontán hadgyőzelmét, hanem a taktikai viszonyoknak is vigasztalanul rosszabbra történt fordulása. Az a kilátás, hogy a király az utolsó pillanatban megtagadná az immár mindkét ház által elfogadott polgári házasság szentesítését, teljesen reménytelen, mert hisz ezen törvényjavaslat a Felsőjövahagyását nem csak akkor nyerte már meg, midőn a kormány annak betérjesztésére felhatalmazást kapott, hanem újabb szentesítést nyert a fejedelem azon elhatározásával, hogy a főrendiház első szavazása után visszalépett kormányt restitálta, sőt felhatalmazta ezt annak a kijelentésére is, hogy a javaslat törvényerőre emelkedését maga is határozottan óhajtja.

Igy már csupán egy módja volna annak, hogy a perhorreszkált polgári házasság elfogadott javaslatának szentesítése valahogyan megakadályoztassék, ha t. i. sikerülne az ultramontán ellenzéknek a gyermekek vallásáról benyújtott és most tárgyalás alá kerülő javaslatot, mely tudvalevőleg a polgári házassággal együtt kerül szentesítés alá, megbuktatnia. Ez azonban rájuk nézve erkölcsi lehetetlenség, mert éppen ez a törvényjavaslat képezi azt a rekompenzációt, melyet

a szabadelvű párt a polgári házasság fejében a katolikus papságnak nyújt. Ebben a javaslatban adatik meg a szülők szabad elhatározásának gyermekeik felekezeti hovatartozásáért iránt azon joguk, melyet a kath. klerus élén Vaszary herczegprimás a liberalizmus elvének nevében sürgetett, midőn a „pax” jelszó alatt a Szt. István társulat gyűlésén tartott fulmináns megnyitó beszédében a vallásháboru kitörésére a harci riadót megfujta. A gyermekek valláskényszerének végrehajtásából keletkezett ugyanis az elkeresztelési kérdés, utóbbinak nyomán pedig a kultuszharcz, mely annyira felzavarta Magyarországot belbékéjét, s melynek megszüntetésére más eszköz már többé nem kínálkozott, mint az állam és egyház jogköreinek oly mérvű szabályozása, illetőleg elkülönítése, mint a milyent éppen az egyházpolitikai törvényjavaslatok egész komplexuma célloz. Képzeltető már most, hogy a főpapság éppen azon javaslat ellen szavazzon, a melyet eddig mindenütt és mindig — még dogmatikus tekintetekből is — sürgetett, s melyet a hívei vallási érzületéből kifolyó legszentebb emberi jog gyanánt az államtól visszakövetelt?

A kötelező polgári házasság törvényerőre emelkedését tehát semmiféle klerikális párti újabb sorakozások és konferenciázások többé meg nem akadályozhatják; pedig ha ez megvan, a többi sem maradhat el. Azért tehát éppen nem táplálunk valami tulságosan vérmes reményeket, ha abban a meggyőződésben élünk, hogy a most összeülő főrendiház tárgyalásaiból aránylag rövid küzdelem után a maguk teljes épségükben fognak

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Lakadalom előtt.

— Irta: Sero Matild. —

Az utcán egy kintornás valami sentimentális románcot játszott, vontatott andantében, hogy még szomorubbá tegye a bus dallamot. Es a nők elhallgattak. A nagyvárosi nyári est minden nesze behallatszott a nyitott ablakon át. Egy gyermek lassu, halk, elálmosodó zokogásával, a földszinti cipész ütembe csendülő kalapácsütései szabályos kopogása felhangzott. Egy lány női hang hal-kan dudolta:

— Meghalni vágyom, a mint a nap le nyugszik.

Es Cilla önkénytelenül folytatta:

A lány zene, a juliusi est tikkasztó lanya ha hősege álmag megilletődést keltettek szivében, szeretett volna sirva fakadni, fáradtan lehanyatlott karosszékebe és szomoru képek rajzottak föl lelkében, kezei bágyadtan nyugodtak ölében.

Es lenn az utcáról lágyan, olvadóan felcsendült a bánatos dallam.

— Meghalni vágyom, halni vágyom . . .

Cilla rózsás arcán két könnyecsepp pergett végig.

Maga se tudta, mi indítja ugy meg; az

ő közeli lakadalma-e, vagy a bus dallam, vagy az énekesnő lány hangja, vagy özvegy nénijének gyászruhája, vagy tán az a fekete legyező, mely mozdulatlan hallgatott a homályos erkélyen. Egyszerre a kintorna rákezdte a Funiculi-funicula vig dallamát.

Es Cilla gyásza szétfoszlott. — Az élet mégis szép, és Cesare holnap reggel megjön.

— Milyen jó dolgod van, szólalt meg Angiolina. Nem kell látogatásokat tenned az esküvő után.

— Az ám, azt hiszed, hogy a szomszéd nagybirtokok meg fognak kímélni ettől az unalmas ceremóniától. Jaj, hány vidéki asszonyka fog bennünket meglátogatni és hogy fogok én mint háziasszony, mint a kastély szeretetreméltó urnője szerepelni, milyen nyájas menyecske leszek, hogy fogok bókolni és hajlongani.

— Gyerek vagy te még, Cilla. A házasság veszedelmes dolog.

— Veszedelmes? Miért.

— A következményei veszedelmesek.

— Nem értem.

— Mert még nagyon ártatlan vagy.

— Talán — mert — talán mert aztán jönnek a gyerekek?

Es szép arca biborra gyult.

— Azért is, de van még más is.

— Tán mert vannak olyan veszedelmes

nők, mint azok a hírhedt Elena grófnők és Suzanne markinék?

— Nem tudsz te még semmit; regény az élet.

— Az enyém szép regény, néni.

— Ez még csak az első fejezet. Légy óvatos a szerelmedben.

— En szeretem őt és ő is szeret engem.

Es Cilla körütekintett, mintha a hulló árnyéket tanunak akarná hívni. De szava nem talált viszhangra.

A szekrény végre kiürült. Lassan rakosgatta most bőröndjébe a sok csecsebecsét, a csipkegallérokat, a kis reggeli főkötőket és a selyemzsebkecskéket és meg-meg simogatta puha kacsóival, játszott velük mint a gyermek a bubájával és boldog volt, tulboldog, hogy ez a sok finom lenge szövet, ez a sok puha selymes osipke, ez a sok muló, semmis csecsebecse az övé.

— Nénikém sokan lesznek ott a polgármesteri hivatalban?

— Nagyon sokan.

— Es ugy-e valami rettenetes prédikációt fog nekem a polgármester tartani?

— Az többnyire unalmas prókator, akinek sietős a dolga. De a házassági szerződés cikkelyeit komolyan kell meggondolni.

— Ugy-e a hölgyek fehér kalapban jönnek. Es a leányok rövid kerek szoknyákban?

az összes egyházipolitikai törvényjavaslatok kikerülni, s a néhány hét után újra megnyilando képviselőház zavartalanul s teljes erővel foghat majd belső reformjaink további megvalósításának nemzeti létünk biztosítása szempontjából is annyira fontos munkájához.

BELFÖLD.

Ellenzéki hazudozások.

A közigazgatásreformja ellen látatlanban megindított ellenzéki hadjáratnak legújabb fogása az a híresztelés, hogy a kormány ezt a reformot „levette a napirendről.” Illetékes forrásból azt az értesítést vesszük, hogy ez a hír merőben nélkülözi az alaposságot. A kormány tagjainak a nyár folyamán tett nyilatkozatai minden kétségen kívül helyezték, hogy az alapvető közigazgatási reform, a községek rendezése a törvényhozás által mielőbb megoldandó feladatok sorába vétetett föl. A kormány ma is ezen az állásponton van s ide vonatkozó előterjesztését még ez évben, minden valószínűség szerint már november hó folyamán le fogja tenni a képviselőház asztalára.

Püspöki konferencia.

A püspöki konferenciát a hercegprimás csütörtökre, e hó 27-ére hívta össze. A konferencia a primás elnöke alatt délelőtt 10 órakor nyílik meg s a püspöki kar, kettő kivételével, teljes számmal vesz részt benne. A jegyzői teendőket ezuttal is Fehér Ipoly panonhalmi főpát végzi. A konferencia főtárgyát a napikérdések, illetve az egyházipolitikai dolgok jelenlegi állása fogja képezni, azonkívül tárgyalás alá veszik az országos kongrua-bizottság határozatát, valamint az orsz. katolikus tanító-gyűlés határozatait is. A konferencia két-három napot vesz igénybe.

Új küzdelem.

— Az egyházipolitikai javaslatok. —

A főrendiház hármass bizottsága ma kezdi meg ama három elintézetlen egyházipolitikai javaslat tárgyalását, melyek a zsidó vallásfelekezeti recepcziójáról, a vallások szabad gyakorlásáról s a gyermekek vallásáról szólnak.

A hármass bizottságban, úgy tudjuk, a javaslatok hívei határozottan többségben lesznek és nagyobb vita ott nem is várható.

De úgy vagyunk értesülve, a főrendi-

— Mind kerek szoknyában, uszály oda nem illik.

— Es — nénikém. Szoktak ott sirni a polgármester előtt?

— Tetszés szerint. Rendesen a templomban szokott a menyasszony sirni.

— Oh a templomban. Ott már komoly a dolog nagyon — lesz ott virág is meg, tömjén. Es szőkefürtű karénekesek, bő fehér ruhában, akárcsak az angyalok. Oh be szép lesz!

— Hátha még ott leselkedne rád valami oserbehagyott, kétségbeesett szerelmes! Ha az egyszerre csak az oltárhoz lépne és átkot szórva a hűtlen leányra, szíven szurná magát.

— Ez már csak operákban fordul elő, nénikém. Divatját multa már most.

Mind a ketten nevettek.

— Nénikém, mondd, jól fog-e vélem bántani a férjem? Mit tegyek, hogy szeressen? Hogy viseljem magamat? Megmutassam-e, hogy szeretem?

— Dumas azt mondja, hogy igen, és Georges Sand, hogy nem.

— Es én mit mondjak?

— Lehelj költészetet az életbe lelkem, költészet nélkül nincsen boldogság.

— De honnan vegyek én költészetet? Ahhoz nem értek, olyan kis liba vagyok, oh nénikém, kétségbe ejt az, amit mondasz.

Es szép arca elsomorodott.

házban sem lesz oly veszedelmes a helyzet, mint ezt klerikális részről feltüntetni szeretnék.

A főrendiházi ellenzék ama része ugyanis, mely az egyházipolitikai küzdelemben nincs annyira angazsálva, mint Zichy Nándor grófék, tekintettel van arra, hogy egy újabb elkecsereedett egyházipolitikai vita egyfelől nem lehet kedves a koronának, másfelől újabb izgalomba hozza a nemzetet, holott ezt megakadályozni mindenkinek hazafias kötelessége.

Esterrházy Miklós Móríc gróf palotájában, tegnap este 9 órakor az egyházipolitikai ellenzék tagjai bizalmi értekezletet tartottak.

A konferencián néhány püspök is megjelent. A tanácskozás akörül forgott, minő magatartást tanúsítsanak az újabb vitában, különösen a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslattal szemben.

A konferencia nem sokáig tartott és határozat vagy megállapodás nem jött létre. Csúpan azt határozták el, hogy legközelebb újabb értekezletet tartanak.

Pozsonyban a tegnap megtartott megyegyűlésen egy interpelláció nagy vihart idézett elő. Jedlicska esperes ugyanis a Pozsonyban megtartott katolikus nagygyűlés ügyében interpellált s közben azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy a főszolgabírák a katolikus nagygyűlés ellen agitálnak s hogy erre a főispán adott nekik utasítást.

Az esperes beszéde után óriási zaj támadt a teremben. Minden oldalról kiáltások hallatszottak: „Eljen a főispán!” s percekig nem lehetett szóhoz jutni.

A zaj csillapultával Beray, Olle és Kiss főszolgabírák tiltakoztak az egyenes gyanúsítás ellen, viszont Becsák Pál és Pálffy István gróf a főispánt hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolták.

Ezután Szalavszky főispán emelt szót. A tisztviselőknek — ugymond — joguk van a politikával foglalkozni s politikai jogukat gyakorolni. Majd komoly szavakkal a papsághoz fordult s figyelmeztette a klérust, hogy ne fejtse ki olyan féktelen agitációt, mert ez hazaelenes cselekedet. Az egyházipolitika ellen való izgatás — ugymond — nagyon veszedelmes dolog s a papság izgatása a béke megrontója.

— Nénikém, hova tegyem az ékszeremet? Mondd, viselhetek én most annyi gyűrűt amennyi csak nekem tetszik? Minden ujjamon egyet. Oh, és most kapok már gyémánt fülönfüggőket is. Oh Istenem be szép.

Es sötét szeme felragyogott gyermekes örömben.

Végre kiürült a szekrény, minden a helyén volt. De azért nem zárta még le a bőröndöt, mintegy félálomban bámult rá, kétszer háromszor körüljárta a szobát, villogó szemeivel fürkészte annak minden zugát. Aztán megfordult, reszkető kezekkel lezárta és remegő hangon suttogetta:

— Oh néni, édes néni, holnap elmegyek innen — örökre.

Es mind a ketten sirva fakadtak.

De Cilla kibontakozott nénje ölelő karjaiból, midőn a sötét erkélyről egy hófehér csipkeruhába öltözött sugár nő közeledett feléjük. — Oh Delfine, ugy-e te, aki sohse szerettél, mindezt nagyon neveltségesnek találhatod?

Delfine nem válaszolt.

De sötét szemének révedező tekintete, finom szabásu ajkának gunyos vonaglása és a mély unalom árnya, mely az elvált asszony klaszikus arcán borongott, azt mondotta, hogy igenis — mindez végtelen neveltséges.

A főispán szavait a megyegyűlés többsége roppant éljenzéssel fogadta, míg a klerikális párt iszonyu lármával adott kifejezést nemtetszésének.

Jedlicska esperes ekkor újra beszélni kezdett s tiltakozott a hazafiatlanság vádja ellen. Beszédére Szalavszky újra válaszolt s még egyszer békére és nyugalomra intette a papságot.

Az interpelláció fölött végtére napirendre tértek.

Megyei közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Aradvármegye törvényhatósági bizottságának Aradon, 1894. évi október hó 8-iki közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak.

17. Ó-Világos község képviselő-testületének határozata a mezőcsöszöknek szolgálatból elmozdítása tárgyában.

18. Ó-Pécska község képviselő-testületének határozata a jegyzői lakbér-átalány megállapítása iránt.

19. a világosi járás községei képviselő-testületének határozata a vörös-kereszt egylet tagjai közé történt belépés tárgyában.

20. Ó-Szt.-Anna község képviselő-testületének határozata a községi emeletes épület kijavítása tárgyában.

21. Ó-Világos község képviselő-testületének határozata a Kresztics-fele ház eladása tárgyában.

22. Kurtics község képviselő-testületének határozata a cselédbérnek emelése tárgyában.

23. Glogovác község képviselő-testületének határozata egy II-ik irnoki állás szervezése iránt.

24. Új-Panát község képviselő-testületének határozata a szegődvényesek gabona járandóságának megállapítása iránt.

25. Kurtics község képviselő-testületének határozata az inségkölcson-tartozás befizetése tárgyában.

26. Ó-Pécska község képviselő-testületének határozata a pécskai határkövek elhelyezése tárgyában.

27. Ó-Pécska község képviselő-testületének határozata behajthatlan köztartozások leiratása tárgyában.

28. Csicsér község képviselő-testületének határozata istálló-építés iránt.

29. Mácsa község képviselő-testületének határozata vágóhid építése iránt.

30. Kurtics község képviselő-testületének határozata kataszteri térkép beszerzése tárgyában.

31. Ó-Pécska község képviselő-testületének határozata az ó-pécskai közigazgatási jegyző által kibérelt lakás iránt.

32. Galsa község képviselő-testületének határozata a községi pásztorok díjazása tárgyában.

33. Kispereg község képviselő-testületének határozata az inségkölcson tartozás kifizetése tárgyában.

34. Kerek község képviselő testületének határozata a görög keleti egyház részére temető-helyül átengedett terület tárgyában.

35. Nádas község képviselő-testületének határozata behajthatlan községi tartozás leiratása iránt.

36. Szabadhely község képviselő-testületének határozata a jegyzői lak ujjalakítása iránt.

37. Kovaszincz község képviselő-testületének határozata az urbéres erdők fenntartása tárgyában.

Főjegyző távollétében:

Dr. LENGYEL SÁNDOR,
aljegyző.

Bulgáriából.

— Választások a szobranjében. —

A „Pol. Corr.” jelenti: Szófiából hozzánk küldött jelentés szerint a sobranje-választások a következő eredményeket tüntetik föl. Egészen vége 39 ellenzékít választottak meg és pedig 9 Zankowistát, 3 Karawelow pártit, 27 Unionistát Kelet-Ruméliában, kiket oroszbarátoknak mondanak. A többi 114 mandátum háromnegyed részben a konzervatívokra esik, kik Stoilow és Nacsevics miniszterek hívei, míg egy ne-

gyed rész Rodoslawov hibeiből áll. E szerint a kormány az új népképviselőben háromnegyed többséggel bír, eltekintve az orosz barátoktól, kik a jelenlegi kabinetet támogatják. Ezen választási eredménnyel szemben remélhető, hogy ama kételyek, melyek a bolgár kormány életképessége és népszerűsége tekintetében a külföldön néhol fölmerültek, el fognak tűnni és hogy a fejedelemség további fejlődése elé az eddigénél nagyobb nyugaltsággal lehet tekinteni. Végül jelentésünk kiemeli, hogy a választások a választók teljes szabadsága mellett — rendezettség és a fegyveres erőnek beavatkozása nélkül folytak le.

Toncsa miniszter a képviselőválasztáson szenvedett kudarcza miatt, mint általában hiszik, beadja lemondását. Radoslawov minisztert négy kerületben választották meg és mintegy harmincz párthive lesz az új szobranjében.

A sobranje-választások eredménye ama csoport teljes győzelmét jelenti, melynek élén Stoilov, Nacsevics és Gesov miniszterek állanak, vagyis a volt konzervatívok. 153 megválasztott közül 114 kormánypárti és pedig 87 konzervatív és 27 Radoslawov párthive. Az ellenzékiek közül megválasztották Cankow 8 hivat, 27 unionistát, Karawelow egy párthivét s végül egy, más verzió szerint három szocialistát. Ez az összeállítás nem hivatalos ugyan, de illetékes és teljesen megbízható forrásból ered. Toncsa minisztert nem választották meg. Minthogy minisztereket és néhány más jelöltet több helyen is megválasztottak, tizenöt mandátum lesz betöltendő.

IDŐJÁRÁS.

Légneműs: reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 761.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 12.5, délután 2 órakor C° + 19.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2. délután 2 órakor DK. 2. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 5 milliméter.

Olvasóinkhoz.

— Felhívás előfizetésre. —

Október hó 1-ével az „Aradi Közlöny” új negyedévébe lép. Szokásunkhoz híven most is teljes bizalommal fordulunk közönségünkhöz, kérve, hogy bennünket továbbra is pártfogásukban megtartani, előfizetéseiket megújítani s lapunkat jóakarattal terjesztetni, ajánlani sziveskedjenek.

Az „Aradi Közlöny” Arad messze vidékén az egyetlen szabadelvű lap, a mely programját az utolsó betűig minden körülmények között beváltja. Politikai állásában nem ingadozik, nyíltan, leplezetlenül kimondja a tiszta igazságot s álaroz nélkül, törhetlenül küzd a szabadelvűség minden ellensége, különösen pedig a reakció áldástalan aknamunkája ellen. Célja, programja marad a régi. Egyik sarkalatos pontunk lesz ezután is kerülni mindazt, a mi a családi tisztesség ellen vét, különösen pedig kerülni a botrányt hajhászó, kiméltlenül támadó szenzációt, a mely nem egyszer goromba, durva kezekkel nyúl bele a magánemberek privát dolgaiba.

Iránycikkünket a jövőben is helyi vezércikkiróinkon kívül politikai kapacitások és előkelő fővárosi publicisták írják, kiknek ígéretét bírjuk, hogy az „Aradi Közlöny”-t továbbra is sűrűn felkeresik cikkeikkel.

Különös sulyt fektetünk Arad megye és Aradváros speciális érdekeire, úgy társadalmi, mint politikai, közgazdasági és egyéb szempontokból. Helyi és hírvonatunk, mely a közönség elismerését már eddig is kivívta, még élénkebb, még gazdagabb lesz s hű, igaz képét nyújtandja mindama nevezetes eseményeknek, melyek Arad megyében, a városban, környéken s a nagyvilágban nap-nap mellett előfordulnak.

Távirati rovatunk a legértelmesebb az összes vidéki lapokéi közt. Elmondhatjuk ezt minden dicsekvés nélkül. Az „Aradi Közlöny” anyagi áldozatot nem kimélve, naponta hasáb-

számra menő eredeti táviratokat hoz mindazon említésre méltó eseményekről, a melyek előző nap és éjjel az országban és a külföldön történtek. Fővárosi levelezőnk a legbefolyásosabb politikai egyéniségekkel tart állandó összeköttetést s így módjában van megbízható, minden szavában igaz táviratokat küldeni és nem léha, kalandos pletykákat, a melyek ok nélkül felizgatják a közönséget. Az országgyűlésről naponta kimerítő és teljesen tárgyilagos tudósítást hozunk. Így az „Aradi Közlöny” fölöslegessé teszi bármely lap járatását, mert már korán reggel közli egész részletességgel mindazt, amit a fővárosi lapokból a közönség csak késő délután olvashatna.

Rendkívüli kiadást ezentúl is adunk minden szenzációsabb eseményről. A rendkívüli kiadásokat helybeli előfizetőinknek azonnal házhoz hordatjuk.

Közgazdasági rovatunk kiterjed úgy a helyi, mint a fővárosi piacra, annak összes ágaira. A fővárosi gabna-üzletről a Gyenes és Balog-czég küld mindennap tárgyilagos és megbízható távirati értesítést.

Egyáltalán fokozott erővel törekszünk arra, hogy az „Aradi Közlöny”-ben oly lapot adjunk a művelt közönség kezébe, a mely mindenről tájékoztat, szórakoztat s igaz, jó barátja a családnak.

Még egyszer és bizalommal kérjük tehát az előfizetések mielőbbi megújítását.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési ára:

HELYBEN,		VIDÉKEN,	
házhöz hordva:		postán küldve:	
1 évre	12.—	1 évre	14.—
1/2 évre	6.—	1/2 évre	7.—
1/4 évre	3.—	1/4 évre	3.50
1 óra	1.—	1 óra	1.20

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 26. —

Változó felhőzet. — Hűvös. — Jelentékeny csapadék nélkül.

Őszi divathangulat.

Maholnap küszöbön az új szezon s vele együtt az őszi divat számos reformja is. Mint hallom, már e napokban megérkeznek az őszi szövetek, egy-két nappal később pedig — szokásukhoz híven — beköszöntenek a szép modell öltözékek, őszi kalapok, felöltök, úgy, hogy legközelebbi divattárczám már mindezeknek pozitív és részletes leírását nyújthatja.

Azért mondom pozitív, mivel ma még csak vajmi csekélységet jegyezhetek fel az új idény divatjáról. Hanem ha az idő így folytatja szeszélyeskedését, bizony-bizony könnyen megérthetjük, hogy az őszi modellel öltözékek mellé legott a meleg felöltök leírását kell soroznunk.

Mint az általam megtekintett divat-szalomban hallottam ez idén újból divatba jönnek a hosszú XIII. Lajos korabeli, felette nagy kihajtokkal ellátott ruha derekak, melyeknek elejét bársony avagy nehéz selyem-betét ékíti. Eme derekak ujjai óriási bővek, maguk az aljak pedig szintén betéttel kiegészítve, avagy egy oldalt felkapottak (trussirozott).

Különbömi az ujjakat illeti, úgy azok nemcsak a fenti derekánál, de általában oly monstruozus nagyságban fognak szerepelni, hogy egy ujjuk valóságos szoknyának is beillenek.

Láttam egy XIII. Lajos korabeli utcai öltözéket, melynek kerek bő aljára elől legyezőszerű bársonybetét alkalmaztak s arra hosszában három szalagcsokrot tűztek. Egy másik öltözéknél kettős alj volt; a felső minden disznélküli s egy oldal á la Gretchen felkapva, miáltal láthatóvá lőn a második alj is, melynek széleire már dísz borult.

Egy finom kék posztó öltözék díszét fekete paszománt képezte, hosszú derekának elejét crème színű mousseline de soie ékíté. Lent a másodalj körül is fekete paszománt dísz futott. Csinos volt továbbá egy havanna-színű bure szövetből készült utcai öltözék, aljának széleit mindössze többszörös letűzés (teppelés) ékíté; boleróval ellátott derekán fehér faille képzett dísz.

Látogatási öltözék gyanánt fiatal asszony

számára igen kecses a fekete-sárga avagy fekete kék pepita selyem taffétás; az előbbi pepitához granát vörös bársony avagy szalag-dísz ajánlhatok míg az utóbbi, azaz fekete és kék koczkából álló pepitához rozsaszín bársony nyaköv és kihajtó gyanánt.

Ami a szöveteket illeti, hogy eddig a bure-t, cheviotte-ot és egy vastag, puha angol szövetet tartják az őszi divat legfelkapottabb kelméjének. A gallérokban nagy szerepe jut majd a XVI. század stílye szerint készültnek.

Minthogy pedig őszkor igen sok esküvőt tartanak, leirok nyoszolyó-leányok és asszonyok számára készült néhány öltözéket, jobban mondva kijegyzem az ily öltözékek előállításához illő legcsinosabb díszeket. Fehér moire-öltözékhez fiatal leánynak egyedüli dísz gyanánt egy széles és hosszán aláfutó halvány rózsaszín vagy égszínkék crépe de chine écharpet ajánlhatok; vékony világoszöld sávós fehér alapu selyem-öltözék ékítését pedig selyem szalag és fehér csipke képezi.

Fiatal asszonyok számára a következő összeállításokat tartom felette csinosoknak. Kalászsárga selyem-öltözék, melyhez az ujjak nagy dudorait buzavirág-kék bársonyból készítik; Pompadour selyem öltözék, melynek alapja viz zöld, derekát pedig fehér mousseline de soie képezi, melyet viszont zöld selyem kokárdák ékítenek, nemkülönböznél zöld selyemből van kerek öve is: — changeant selyem-öltözék szafir-bársony ékítéssel ajánlható, derekának elejére óriási himzett tulle berthe borul.

Mára tehát meg kell elégednünk ennyivel, mivelhogy a párisi szabóvilág ezt úgy kívánja.

ANDRÉE.

HIREK.

Szeptember 26. Szerda. Róm. kath. naptár: Jusztina. — Protestáns naptár: Jusztina. — Görög-keleti naptár (szeptember 14.): Ker. felm. — A nap két 5 óra 38 perczkor, nyugszik 5 óra 31 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemut. díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vr. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad d. e.	11.30	Nagyvárad este	8.42
Gyórszabolcs reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyórszabolcs este	6.55
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszabolcs reggel	7.—
Soborszabolcs d. u.	2.30	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Vegyesvonat reggel	6.25	Személyvonat d. e.	9.44
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.58	Vegyesvonat este	10.55
Szeged felé:		Szeged felé:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
Gurahoncz felé:		Gurahoncz felé:	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

Arad megye és a választási törvény.

A választási törvény reformja tárgyában négy törvényhatóság — Arad- és Heves megye, Székesfehérvár és Selmeczbánya sz. kir. város — intézett az országgyűlési szünet alatt feliratokat a képviselőházhoz.

Valamennyien egységes és szabad elvű új választási törvény alkotását kérik, tekintettel arra, — ugymond az arad megyei felirat, — hogy az Erdély teljes egyesülését kimondó 1848. I. és a közteherviselés elvét megállapító 1848. VII. t. cikkeken kívül „A magyar állampolgárság megszerzéséről s elvesztéséről szóló 1879. I. t. c. szerint a magyar korona összes országában az állampolgárság egy és ugyanaz, ennél fogva kívánatos az is, hogy a választási jog gyakorlása, mely Erdély lakosaira nézve nagyobb cenzushoz van kötve, egyöntetűleg alapíttassék meg.”

„Nem hagyhatjuk említés nélkül azt sem, teszi hozzá a hevesi felirat, hogy a választóképeség megállapítása az urbéri értelemben vett egynegyed telek bírásához van kötve, a Királyhágon tuli részekben pedig az a rendelkezés áll fenn, hogy oly községek, melyek az 1791. XII. t.-c. nyomán jogosítottakon kívül legalább száz füstöt számlálnak, befolyának a képviselőválasztásba. Mind a két jogintézmény a múlté, csak jogtörténeti jelentőséggel bír, csak szakemberek értik meg; azokat úgy a köz-, mint a magánjog teréről teljesen ki kellene küszöbölni. Az 1874. XXIII. t.-cz. 4. §-a is a visszaélésekre tárt kaput nyit azzal, hogy oly községeknél, a hol nem volt urbériség, bármelyik más szomszéd község viszonyai vehetők irányadóknak.“

— József főherceg adománya. Kisjennőn — mint már jeleztük lapunk egyik múlt heti számában — az állami iskola építésére vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter nemcsak hogy engedélyt adott, hanem pénzbeli segítyt is engedélyezett. József főherceg — mint újabban értesülünk — a töle megszokott nagylelkűségéhez híven szintén hozzájárult az iskola létesítésének előmozdítására. Ugyanis 5000 négyszögöl területet bocsátott az iskola építő bizottság rendelkezésére.

— Váltópénzek bevonása. A régi 20 és 4 krajczárosok bevonásának határideje tudvalevőleg december 31-én jár le. Mihelyt ez az időpont elérkezik, rögtön kiadják a rendeletet, mely a régi tizkrajczárosok, egykrajczárosok és félkrajczárosok bevonásának határidejét fogja megállapítani. E rendelet szerint ezek a pénzdarábok, valószínűleg 1895. december 31-ig maradnak csak forgalomban és helyettük koronaértékre szóló új nikkel és bronz pénzeket fognak kibocsátani. A bevonás egész csöndben már meg is kezdődött oly formán, hogy a kopottabb pénzdarábokat az állampénztárak visszatartják. A bevonás nem fog majd könnyen menni, mert temérdek tiz- és egykrajczáros van forgalomban. A félkrajczárosokkal könnyebben megy a dolog, mert a közönség ellenszenvé folytán a pénzdarábok legnagyobb része még forgalomba se került és az állampénztárakban hever. E rendszabályoknak az a céljuk, hogy a koronaértékekkel való kötelező számitást előkészítsék és ezt mindaddig nem akarják elrendelni míg az összes régi pénznemeket, — az ezüstforintos kivételével — nem vonták ki a forgalomból.

— Egy nagyerdő égése. A Sulkovszky József Mária herceg pankotai uradalmához tartozó a páti nagy erdő — mint táviratban jeleztük — már három nap óta lángokban áll. Az emberek a közeli falvakból összefutottak — írja most pótlólag levelezőnk — megjelent az uradalmi tisztség is, de az óriási tüzzel szemben tehetetlenül állanak. A nagy kiterjedésű erdőben a tűz eloltása lehetetlen és a mentésre irányuló erőlködések hiába valóknak bizonyultak. A borzasztó tűz bevilágítja az egész vidéket. A vadállatok csapatosan menekülnek a lángtengerből.

— Telekkönyvi betétszerkesztés. Az igazságügyminiszter egyik telekkönyvi hatóság vezetőjéhez intézett rendeletében kijelentette, hogy valahányszor a telekkönyvi betétszerkesztő bizottság arra irányzott működést fejt ki, hogy a telekjegyzőkönyvben közös tulajdonul bevezetett, de tényleg fölöstott ingatlanok helyett az egyes tulajdonostársak betéteiben a közös ingatlanokból nekik jutott külön területek legyenek bevezethetők: a telekkönyvi bejegyzéssel egyenlő hatályú emez eljárásnál a politikai hatóság engedélyének igazolását kell követelnie, amennyiben ily engedély a birtokrészlet telekkönyvi eldarabolásához

törvény vagy szabályrendelet értelmében szükséges; és ha az engedély nem igazoltatik, a birtokrészlet eldarabolása a betétekbe ekként leendő bejegyzése iránti kérés megtagadandó. E szabály akkor is áll, midőn valamely telekkönyvi birtokrészlet elkülönített részére a tulajdonjog a tényleges birtoklás alapján bejegyzendő, vagy midőn a felek telekkönyvi bekebelezésre alkalmasnak mutakozó okiratot egyszersem eldarabolási vázrajzot mutatnak be a bizottság előtt.

— Rendelet a protekció ellen. A magyarországi protekciós világban különös érdeklődést keltett egy rendelet, melyet Ausztriában az államvasutak elnöke Bilinsky lovag bocsátott ki és melynek célja a kárhozatos protekcióra kielejét venni. E rendelet értelmében minden hivatalnoknak meg van engedve személyes bajaival és óhajjaival az illetékes tüzeltigazgatóság útján egyenesen az elnökhöz fordulni, ki felelősségének és kötelességének tudatában a hivatalnoki kar panaszait és óhajait egyforma méltánylásban fogja részesíteni. A rendelet azután kifejti, hogy a hivatalnokoknál lábra kapott szokás kéréseiket és panaszait harmadik személy, illetőleg idegen befolyás által pártoltatni és benyújtani, az ő intenczióival merő ellentétben áll, és azután így folytatja: Hogy az idegen befolyásoknak egyszer mindenkorra elejét vegyem, a melyek rendesen eredmény nélkül maradnak, szükségesnek tartom kijelenteni, hogy a hivatalnokok minden törekvése, érdekében harmadik személy befolyását latba vetni meg van tiltva, és ezentul azt fegyelmi uton meg fogom büntetni. A rendelet, mely a protekciós rendszert halomra dönti, a hivatalnokok körében okozott legnagyobb megelégedést. Szükséges volna, hogy ezen bölcs rendelet Magyarországon minden téren követésre találjon.

— Önkéntesek tovább szolgálása. A napokban egy rendelet érkezett a hadügyminisztertől, mely elrendeli, hogy mindazon egyéves önkéntesek, kik az ideiglenes vizsgát sikerrel leteszik, s magokat aktiváltatni óhajtják, szolgálhatunk megszakitása nélkül tovább szolgálhatnak a saját csapatuknál. Az ilyenek azonnal valóságos őrmesterekké lépnek elő, s megkapják a rendes illetéküket; január 1-ével pedig mint kinevezett tisztek osztatnak be a tényleges állományba.

— Pakurár Demeter szabadról. Pakurár Demeter a ki az emlékezetes battonyai zendülés egyik fővezére volt, az igazságügyminiszter feltételes szabadrólra helyezi. Ezen miniszteri rendelet végrehajtása után Pakurár Battonyára küldetik. Mintán Pakurár nem battonyai, hanem nagylaki illetőségű, a battonyai fűszolgabíróság sürgős felterjesztést intézett az iránt, hogy ne oda, hanem Nagylakra bocsássák Pakurárt.

— Martos Ferenc megválasztva. Az egyetemi kör elnöki tisztségére újlag a radi ifjút választottak meg. A választásról szóló értesülésünk a következő: Az egyetemi választásnak, a mely szeptember 14-én kezdődött, de a kisebbségben levő párt zajongása félbeszakított, hétfőn este volt a befejezése. A szavazást, a melynél dr. Fodor József rektor is jelen volt, az S betűnél folytatták. A visszalépett Botlik József utódjának Fehér Miklósnak pártja azonban ez alkalommal is oly órási lármát csapott, hogy a rektor nem volt képes a rendet helyreállítani, s bosszusan ott is hagyta a választási helyiséget. Körülbelül 320-an szavaztak, s az eredményt éjjel fél 11 órakor hirdette ki Kis Ernő elnök. E szerint 82 szavazattal többeséggel Martos Ferencet választották meg elnöknek. Martos Ferenc megválasztásával az egyetemi ifjuság értelmesebb, nemesebb gondolkodású és liberális érzelmű része jutott uralomra. Altalában a közhangulat a megválasztott új elnök mellett foglalt állást. A kisebbségben maradt párt több állítólagos szabálytalanság miatt — mint értesülünk — a választás ellen felebbezni fog.

— Vadász- és löfegyverek lefoglalása. A belügyminiszter utasította a csendőrséget, hogy az orvvadászoknak löfegyvereit az elejtett vadokkal együtt minden esetben foglalják le; a fegyver- és a vadászati adóra vonatkozó törvény elleni kihágások eseteinél azonban — nevezetesen, ha valaki vadászati jegy nélkül, másnak nevére szóló, már lejárt vagy hamisított vadászati jeggyel vadász, adóköteles fegyverét az adó alól elvonja, stb. — csak akkor foglalandók le az illetőknél talált löfegyverek, ha ez közbiztonsági szempontból szükségesnek mutatkozik, vagy ha a fegyvertartáshoz helyhatósági szabályrendelettel engedély kívánatik s ilyet nem képes az illető előmutatni, vagy pedig egyéb büntetendő cselekmény is forog fön.

— A villamos Lippa. Lippa város képviselőtestülete a minapi gyűlésén elhatározta, hogy a várost villamossal fogja világítani s e tárgyban legközelebb érintkezésbe lép az egyik fővárosi gyárral. Azt is tervezik, hogy a savanyukút fürdőt és mulatóhelyet villamos vasutal kötik össze a várossal s a pályaudvarral. A villamos világítás munkálataiba nemsokára bele is fognak.

— Aki a világtalantól lop. A vasárnapi tüzet ügyesen használta fel egy fiatal tolvaj, aki beállított Tabakovits Döméhez, egy szegény világtalan aradi emberhez, azzal az ürügygyel, hogy ott szállást bérel. Már az asszonyval meg is kötötték az egyezséget, midőn künn félreverték a harangokat. Tabakovitén ijedten futott az utcára, a tolvaj pedig azt mondván a világtalan embernek, hogy ő is a tüzet megy nézni, de majd visszajön — elemelte a szekrényen lévő ébresztő órát s aztán nem mutatkozott többé. A tettesben Paulovits Györgyöt, a német-sághi postamesterné fiát sejtik, mivel az illető, midőn szobaurnak ajánkozott, ily névjegyet mutatott elő. A nagyratörő ifju külföldben a múlt héten fennjárt szerkesztőségünkben, s kérve kérte a szerkesztőt, tudósítaná őt, ha esetleg valami díjnoki állás van üresedésben. Most keresik a díjnoki állásra pályázó ifjat.

— Megmentett öngyilkos. Nagyon ráunt az életre Steindl Károly aradi asztalos legény. El is határozta magában, hogy megváltik attól. Tegnap felment az Andrássy-tér 19. szám alatti műhely padlására, s ott felakasztotta magát a mestergerendára. A társaknak feltűnt Steindl különös magaviselete, szemmel kísérték, utána mentek, s elvágta alatta a kötele. Az öngyilkosjelölt jól érzi magát.

— Megmérgezett gyermek. A szülői gondatlanságnak ismét áldozata van. Kovács Ferencz mástéleves kis gyermeket anyja magára hagyta a konyhában, hol egy csuporban nagy mennyiségű marolug volt eltéve. A gyermek odakuszott a csuporhoz, s abból meg lehetős sokat ivott. Súlyos égési sebeket szenvedett.

— Kirabolt templom. Lippáról írja levelezőnk, hogy a lippai járásbeli Kékes község gör. kat. román templomába ismeretlen emberek betörték s onnan minden értékes tárgyat, ezüstgyertyatartót, serleget, aranykeresztet elvittek. Csodálatos, hogy bár a templom szemben van a község házával, az ott időző éjjeli őr a rablásból semmit sem vett észre. A vizsgálatot vezető csendőrpáncsnok ezt gyanusnak találta s ezért elfogatta a baktert.

— Késelő tolvaj. Jerkán Mikule és Petru a lgyesti suhancok — rohamosan közeledvén a hideg napok — télire tüzfával akarták magukat ellátni. El is indultak éjszakaú idején és — mint levelezőnk írja — Leszkusz Györgye fáját akarták megdézsmálni. Az éber gazda azonban rajtakapta a lopáson a Jerkán testvéreket és egy keze ügyében eső bottal ütlegelni kezdte őket. A bot kemény ütéseire az egyik Jerkán kést rántott és Leszkusz hasába dőfte. Mindhármojukat letartóztatták.

— Pontos ember. Levelezőnk írja: Parti Ambrus bokszegilakos egy reggel arra

a kellemetlen felfedezésre jött, hogy míg ő aludt, a szobában levő szekrényből két ezüst óráját valaki ellopta. Rögtön megindították a nyomozást és a napokban sikerült is a tolvajt kézrekeríteni, ki nem volt más mint **Argyelán Sándor** borszegi elzülött suhanc. A tolvajlásból különben az tetszik ki, hogy **Argyelán** nagyon pontos ember, mert nem elégedett meg egy órával, hanem mindjárt két órát lopott.

— **Gyermekgyilkos szülők.** **Tánczos Vendel**, nagy-szokolyi lakos felesége nemrég gyermeket szült. Mire az odahívott szülésznő megérkezett, a gyermek nemcsak megszületett, de már meg is volt halva. Tehát eltemették. Nemrég pedig **Tánczos** a feleségét hűtlenségen kapva, egy somfabottal jól megtáncoztatta. Epen kapóra jött az asszonynak, hogy abban a perozben 2 csendőr ment el az ablak alatt, kiknek kikiáltott, hogy fogják el a férjét, mert gyilkos. Multkor született gyermekük u. i. nem halva született, hanem a férje fojtotta meg. A csendőrök erre el is fogták. Az ember erre bevallotta, hogy a gyermeket csakugyan ő fojtotta meg, de az asszony biztatására, sőt megfojtásakor is a felesége fogta a kis gyermeket. Az asszony azonban tagadja. A szegzárdi kir. törvényszék tegnap tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást, a hol **Tánczos** a vizsgálóbíró előtt tett vallomását az asszony tagadása dacára főtartotta. **Tánczos** védője azonban elmebeli állapotának megvizsgálását kérte, a minnek a törvényszék helyt is adott, e miatt a végtárgyalást elnapolta.

— **Borbélyok párba.** Mindenki tudja, hogy a borbélyok a legkedélyesebb emberek a világon; ugy el tudnak fecsegni a politikáról, a városi pletykákról és minden képzelhető dolgokról, mi alatt a veszedelmes éles eszközzel végig kaparják az ember arcát, hogy sokszor valóságos mulatságnak látszik a kellemetlen prozedura. De ha a kedélyes borbély megharagszik, akkor rettenetes tud lenni. Már pedig most megharagudtak egymásra a spanyol és francia borbélyok, még pedig nagyon. Madridban nemrég egy borbély egy oroszlankeztreczbe ment be és az állatszelidítőt félig megborotválta. Ez nyugtalan éjszakát okozott egy párisi kollégájának és ő is bement egy oroszlankeztreczbe s egészen megborotválta az állatszelidítőt. De egyszersmind beszédet intézett a közönséghez, a melyben ugyancsak jól lerántotta a madridi hőst. Erre azonnal két madridi borbély akadt, a ki be akar menni újra az oroszlankeztreczbe. Az egyik ezek közül ugy akar bosszút állani, hogy késznek nyilatkozik nemcsak a szelidítőt, de az oroszlant is megnyírni.

— **Pusztító tüzek.** **Sáraspatak** on, mely szinte már szomorú hírnévre tett szert az ott pusztító tűzvészek révén, ismét nagy tűz dühöngött az elmúlt éjjel. A tűz rohamosan terjedt s csakhamar átcsapott a zsidó templomra, melyből a nők részére fentartott rész teljesen leégett, míg a többi jelentékenyen megrongálódott. Leégett azonkívül a zsidó hitközség község-háza, a rabbinus lakása is, valamint számos melléképület. A tűzvész okozta kár több ezer frtra rug. — **Eszékről** telegrafálják, hogy a napokban **Strossmayer** diakóvári püspök istállójában tűz támadt, mely alkalommal a püspök legszebb négyes fogatolovastulegyütt bennégett az istállóban. Maga a lovász is majdnem életét vesztette, mert a tűz kiütésekor mélyen aludt, de szerencséjére még idejekorán felébredt s kingrott az ablakon.

— **Négy éves gyujtogató.** A pozsony megyei Récsé községben **Mátyás Márton** jómódú gazda felesége reggel elment hazulról a burgonyaföldre s a házat négy éves fiaoskájára bizta. De rossz őrzőre bizta a házat, mert a kis **Mátyás** felgyujtotta a házat. A szobában egy kis lány aludt, ez is majdnem a lángok martáéka lett; nehéz sebekkel borítva találta az anyja a gyermekeket. Segélykiáltásaira elősiettek a szomszédok és nagynehzen elfojtották a tüzet.

— **Pályázatok.** Számtisztai állásra az eszéki pénztügyigazgatóságnál október 15-ig; jegyzői állásra a silahi törvényszéknél 2 hét alatt; te-

lekkönyvvezetői állásra a zentai járásbírósnál 2 hét alatt.

— **x—** Meghurczolt nemzeti becsületünk elanynyira ki van szolgáltatva az ellenünk oláh részről szót rágalmaknak, hogy ma-holnap veszendőbe talál menni az a nagyértékű jóindulat, amelyvel hazánk eddigelé a külföld népei részéről találkozott. A **Pesti Napló** felismerve e fenyegető veszély komoly voltát, magára vállalta azt a hazafias feladatot, hogy a külföld vezérlő szellemével az utóbbi években meglazult intellektuális és erkölcsi kapcsolatot ismét szorosabbra kösse s így visszanyerje azoknak a rokonszenvét, akik már-már kezdtek tőlünk eltántorodni. E czélból a **Pesti Napló** tárcairovatának rendes dolgozó társaiul megnyerte a francia irodalom legjelesebb mestereit. A **Pesti Napló** továbbá magához váltotta kizárólagos fordítási jogát mindama regényeknek, melyeket **Alphonse Daudet** és **Georges Ohnet**, a francia elb. szélő irodalom e hírnevés mesterei, a legközelebbi öt esztendőben írni fognak s már ez évben fogja közölni **Daudet** egy remek regényét, a melynek tárgyát a költő saját ifjkorából merítette, valamint **Ohnet**nek most munkában levő, „**Régi harag**” című szenzációs regényét. A **Pesti Napló** nagy áldozatok árán elérte azt, hogy a világlapokkal egy sorban áll, s a magyar közönség az érdem, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

— **x—** 60,000 forint a főnyeremény a lebergi kiállítás sorsjegyeknél, mely 10% levonás után készpénzben fizettek ki. Figyelmesteljék tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás szeptember 27-én történik.

HYMEN.

Széchenyi Antal gróf, **Széchenyi Ferenz** gróf és **Erdődy Fanny** grófnő fia, eljegyezte **Wenckheim Frigyes** gróf aradmegyei nagybirtokos és **Wenckheim Krisztina** grófnő leányát, **Krisztina** grófkisasszonyt.

EGYLETEK, TÁRSULÁTOK.

(*) Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága az e hó 23-ra egybehiva volt rendkívüli közgyűlést a küldötteknek határozat képtelen számban történt megjelenése miatt elnapolta, és az alapszabályok értelmében nyolca nap múlva, vagyis e hó 30-án d. e. 9 órára a városháza földszinti kis tanácstermébe újból összehívja, melyre ugy a munkaadók, mint az alkalmazottak sorából megválasztott küldöttek annál is inkább megjeleni felhivatnak, minthogy az újból összehívott közgyűlésen a pénztár alapszabályainak módosítása az ügyrend 27. §-sa értelmében a megjelent küldöttek számára való tekintet nélkül határozatilag kimondatni fog.

TÁVIRATOK.

A királyi pár hazaérkezése.

Gödöllő, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) Eddigi megállapodás szerint a királyné október 1-én, a király 4-én ideérkezik s résztvesz az udvari szentélyben névnapja alkalmából tartandó isteni tiszteleten.

Az egyházközponti javaslatok.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) A főrendiházi bizottság ma vette tárgyalás alá az egyházközponti javaslatokat, amelyek még elintézésre várnak. Az ülés iránt az érdeklődés általános, a bizottsági tagok csaknem teljes számmal megjelentek. A kormány részéről a tanácskozásban részt vettek: **Wekerle** dr., **Szilágyi**, **Hieronymi**, **Eötvös** báró és **Josipovich**.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. távirata.) Az első szónok **Samassa** a javaslatot csak a felekezetenkülsőség kihagyásával fogadja el.

Eötvös miniszter konstatálja, hogy a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatban érvényesülő elvek a haladás tényezői, melyek benne vannak a vallás erkölcsi érületben is, s így **Samassa** aggodalmi feleslegesek. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Szász Károly ref. püspök elfogadja mind a négy egyházközponti javaslatot, de a vallástalanságot nem, mert félti attól az országot.

Beöthy Zsigmond osztja az aggodalmakat.

Zichy Nándor nem lejt ki álláspontját, mivel pártfelei nincsenek jelen s azt most ugy sem érvényesítheti, hanem majd a plenumban kifejti.

Prónay Dezső elfogadja az összes javaslatokat, **Keglevich** István hasonlóképp, **Rudnyánszky** József báró nem fogadja el.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatot tehát a nagy többség elfogadta.

Holnap a recepcziót tárgyalja a bizottság. *Érdekes, hogy a bizottsági ülésre a klerikális főrendek közül kilenczen megjelentek.*

Delegáció.

A hadügyi albizottság.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt folytatta és befejezte tárgyalásait. **Hegedüs** Sándor, az élelmezési albizottság előadója bemutatta jelentését és ennek alapján az egyes tételeket változtatlanul megszavazták. Felszólalás az ausztráliai hus ellen történt, amelyre az albizottság megnyugtató választ kapott, biztosítván, hogy e hus konkurrencziájával nem lesz bajunk.

A közöshadügyminiszter ezután felelni akart **Abrányi** interpellációjára, amely felelet azonban elmaradt, tekintettel arra, hogy **Abrányi** Kornél nem volt jelen. A választ a szombati ülésen adja meg.

Andrássy elnök köszönetet mondott a bizottságnak és belügyminiszternek a támogatásért és a hadügyminiszternek a szükséges felvilágosításokért.

Ghyczy Béla az elnöknek mondott köszönetet a tárgyalások tapintatos vezetéséért.

Krieghammer hadügyminiszter megköszönte a bizottság lelkiismeretes tárgyalásait és ezzel az ülés véget ért.

Szombaton a jelentés hitelesítése végett ülést tartanak.

A tengerészeti albizottság.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. táv.) A tengerészeti albizottság ma rövid ülésben tárgyalta a tegnapi tanácskozásról szóló előadói jelentést, melyet változtatlanul és vita nélkül elfogadott.

Szilágyi és Hieronymi meghasonlása.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) **Szilágyi** és **Hieronymi** meghasonlásáról cikkez egy ujság. A **Nemzet** felhatalmaztatott kijelenteni, hogy a cikk teljesen alaptalan koholmány.

A főudvarmester utazása.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) **Szapáry** Géza főudvarmester, ki már megjött a nyaralásból, ismét elutazott s állítólag csak az egyházközponti javaslatok letárgyalása után jön vissza.

Roboz nyilatkozik.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. táv.) **Roboz**, az aradi dadogók intézetének igazgatója egy nyilatkozatot tesz közzé, melyben konstatálja, hogy **Vácott** oly sikerrel működött a vakáció alatti tanfolyamon, hogy a kultuszminiszter a tanfolyamot állandósítani akarja s épen ezért még

augusztus első felében tudatta *Araddal*, hogy szabadságolja Robozt Vácra leendő végleges kinevezéséig. A miniszter Robozzal egyidejűleg megújította a második tanfolyamot is. *Aradon ellenségei, köztük Salacz polgármester*, fegyelmi vizsgálatot indítottak Roboz ellen, nem is hederítve a miniszter leiratára. Erre Roboz lemondott aradi állásáról, de még erre se jött válasz, hanem *Aradon még mindig dolgoznak ellene*. Hogy azonban mivel mulattatják magukat az aradiak, azzal ő nem törődik, nyilatkozatát is csak a közönség tájékoztatására írta.

Sikkasztó olasz főúr.

Flórencz, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) *Ventivoglio* grófot, a pápai nemes testőrök parancsnokát, a klerikális párt vezérét, 16000 lira elszikkasztásáért 2 és fél évi sulyos börtönre ítélték.

Államférfiak összekocczanása.

Belgrád, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) Az itteni olasz kereskedelmi ügynökség csődjének megakadályozása végett *Ranuzzi* olasz követségi titkár *Lozanics* külügyérhez ment, aki a kivánságot megtagadta. *Beszélgetésük annyira izgatott lett, hogy Ranuzzi azonnal elutazott, megszakítva Olaszország összeköttetését Szerbiával*. Az ügy valószínűleg egy mérges jegyzékváltással elintézték nyer.

A porta tiltakozó jegyzéke.

Konstantinápoly, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) *Crispi* olasz miniszterelnöknek a Cassaba bevételének ünnepélye alkalmával mondott beszéde itteni kormánykörökben élénk megütközést keltett. Ugy itt, mint Kairóban adatokat kezdenek gyűjteni azon rémtettekről, melyeket az olasz katonák Cassaba bevételénél elkövettek, hogy a porta azok alapján tiltakozó jegyzéket nyújthasson át a Quirinálban.

Kínai rablók gaztette.

Köln, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) *Vladivosztokból* keltezett távirat jelenti: Egy kínai rablóbanda megtámadta a noui vasut egy állomását s megölte az összes tisztviselőket, s mindent kiraboltak. Orosz csapatok indultak a rablók ellen, kik azonban a kínai határon át elmenekültek.

Az oroszítás újabb módja.

Pétervár, szept. 25. (Saj. tud. táv.) A kormány külön bizottságot küldött ki, mely azon feltételeket fogja megállapítani, a melyek a lengyel majoratusi javaknak az orosz lakosságnak történendő eladását megkönnyítik. Ugyanis az a terv merült fel, hogy a lengyel földbirtokosoknak megengedik majuratusi javaik eladását, de csak is úgy, hogy ha a vevők kizárólag oroszok vagy orthodoxok. A lengyel birtokok vételét és eladását az orosz népbank közvetítené, a mely bizonyos módok utján a lengyel majoratusi javak eladását nagyobb mérvben eszközölné. Általánosan ebben Lengyelország további oroszítására hatalmas eszközt látnak.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, szeptember 25.

(S. ss.) Néhány új vevőnek sikerült, nagyobb vásárlásokkal a buza árát változatlanul

főntartani. A tengeri mérsékelt kínálat mellett néhány krajczárral magacabb áron kelt. Más gabonanemű ára nem változott. Irányzat lanyha.

Eladatott:
Buza 1200 mm. 5 frt 20 krtól 5 frt 60 krig.
Tengeri ó névleg 5 frt 80 krtól 6 frt 10 krig.
Tengeri új 200 mm. 5 frt 60 krtól 5 frt 80 krig.
Tengeri új csöves 400 mm. 4 frt 30 krtól 4 frt 40 krig 2 mmázsanként.
Rozs 50 mm. 4 frt 80 krtól 5 frt 60 krig.
Arpa 50 mm. 5 frt 40 krtól 5 frt 60 krig.
Zab 5 frt 50 krtól 5 frt 70 krig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —
Budapest, szeptember 25.

Gabona-üzlet: Buzát ma mérsékelt kínálat, a vételkezdés is mérsékelt volt, s az irányzat csendes lett, elkelt 20,000 mm. változatlan áron. **Eladások:**

	mmázsa	kg	frt
Tiszavidéki	300	82.	6.80
"	150	81.5	6.57 1/2
Fehérmegyei	200	80.	6.50
Bánáti	3200	81.5	6.80
"	2000	80.	6.55
Bácskai	3000	78.5	6.40
Hartai	2500	78.7	6.52 1/2
Ujvidéki	2700	78.7	6.40
Zab	100		5.90
"	200		5.82 1/2
"	400		5.65

Határidő üzlet: Amerikai lanyhább jelzésekre, a mi piacunk is lanyhán indult s ezen lanyhaság a délelőtti folyamán még fokozódott úgy, hogy 5-6 krral olcsóbb árakat láttunk a tegnapiakhoz képest.

Zárul 11 órakor:

Buza szeptember-október 1894	6.27-6.28
Buza márczius-április 1894	6.78-6.74
Tengeri május-junius 1894	5.74-5.75
Tengeri őszre	6.10-6.15
Zab márczius-április 1894	5.98-5.99
Zab őszre	5.84-5.88
Káposztarepoze	9.85-9.95

Külföld: New-York: buzára 1/8 - 3/8, tengerire 1/2 - 1 1/2 alacsonyabb, Chicago: buzára 1/4 - 3/8, tengerire 1/4 - 3/4 magacabb, Páris csendes, London mérsékelt.

Értéktőzsde: A nagy kereslet következtében egy helyi, mint nemzetközi papirjaink megszilárdultak és zárunk:

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	371.90
Magyar hitelrészvény	469.25
Osztrák államvasut	263.25
Rima-Murányi	365.40
Déli vasut	113.75

= Szesz és pálinkakereskedők figyelmébe. A t. évi szeptember hó 1-én életbelépett 1894. évi XV. t. cz. intézkedése szerint, a magyar korona országai s másrészt a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, vagy pedig a közös vámterülethez csatolt Bosznia és Herzegovina közti forgalomban az említett három fogyasztási terület valamelyikébe átvitt azon égetett szesz folyadékok után, a melyek után a szesz-adó már lerovott, az ital elszállítása előtt, az illető pénzügyőri szakasznál bejelentendő. A bejelentés benyújtása úgy az átvevő, mint pedig a küldőre nézve kötelező, melynek elmulasztása az idézett törvényozikk rendelkezéseihez képest, bírság eljárást von maga után. Megjegyeztetik, hogy azon esetben, ha a küldő fél, a küldemény hivatalos kezelését saját üzleti helyiségében kívánja foganatosítani, a pénzügyigazgatóság előleges engedélyre kikérendő, mely azonban egyszer s mindenkorra érvényes. Ugy a hivatalos kezelés, mint a tárgyak továbbítása pénzügyi szempontból kiadásokkal nincs összekötve; a bejelentés megtétele egy litert meghaladó mennyiségre kötelező.

= Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi szept. hó 24-én. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg. felüli sulyban) 41.—41.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 41.—41.5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg. felüli sulyban) 42.5—43. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kgr. sulyban) 43.—44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kgr. terjedő sulyban)

46.—48. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kg. felüli sulyban) 41.—42. krig. — Közép (pkint 220—280 kgr. sulyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kgr. terjedő sulyban) 46.—48. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg. felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronkint 220—260 kgr. sulyban) 42.—43. krig. — Könnyű (páronkint 220 kgr. terjedő sulyban) 42.—42.5 krig. Sertés létszám 1894. szept. hó 21-én volt készlet 183,619 darab. 1894. szeptemb. hó 23-án felhajtott: 7030 drb. 1894. szeptemb. 23-án elszállított 4605 drb. 1894. szept. 24-én maradt készletben 186,044 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: Csendes.

Szeszüzlet.

— Szeptember 25. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyors szesz 58.—, kicsinyben 58.50 hordo nélkül per 100 liter % beléértve 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 25. d. u. 5 óra.

F	a	j	Irányt	100 kg. ár	
				frttól	frt
Buza	bánási	uj		6.25	6.50
Buza	tiszavidéki			6.30	6.55
Buza	pestvidéki			6.25	6.50
Buza	fehérmegyei			6.25	6.50
Buza	bácskai			6.35	6.60
Rozs	uj	I-od rendű		5.05	5.10
Rozs	uj	II-od rendű		5.—	5.05
Arpa	takarmány			5.70	6.10
Arpa	égetni való			6.25	7.10
Arpa	sörfőzdei			7.30	8.40
Zab				5.80	6.05
Tengeri	bánási				
Tengeri	másnemű			6.10	6.20
Káposzta-repoze	bánási			9.50	9.60
Köles				5.75	6.25
Határidő	Buza	szept.-okt.		6.26	6.28
	Buza	márcz.-ápr.		6.74	6.75
	Buza	máj.-jun.			
	Rozs	szept.-okt.		5.27	5.29
	Tengeri	jul.-aug.			
	Tengeri	aug.-szept.			
	Tengeri	októberre		6.15	6.20
	Zab	márcz.-ápr.		5.99	6.01
	Zab	szept.-okt.		5.66	5.68
	Káposzta-repoze	aug.-szept. 1894.		9.85	9.95

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. szeptember 25.

Magyar aranyjárdék 4%	121.90
Magyar koronajárdék 4%	96.60
Magyar arany 4 1/2%	126.50
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar italmegváltási kötvény	190.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—

VIZJELZÉS.

1894. évi szeptember hó 25-én reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérsék °	Időjárás	Vizállás	
			cm-timétr.	kg-timétr.
Branyicska	+ 10°	borult	— 44	—
Arad	+ 12°	esős	— 148	—
Makó	+ 15°	felhős	— 54	—
Szeged	+ 14°	borult	— 97	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. szeptember 25.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Szeptember 25. —

Fehér Kereszt szálloda: Lonovits Gyula nagybirtokos, Dombegyháza. Schmidt Ignác ügyvéd, Budapest. Thomka Pál magánzó, ügyvéd, Zólyom. Prof. dr. Johné tanár, Drezda. Kolarits István tanár, Temesvár. Dubravszky Róbert miniszteri titkár, Budapest. Csonka Jánosné, Orosháza.
Vass szálloda: Roth Adolf mérnök, Budapest. Báró Wasmer Antal birtokos, Dombegyháza.
Arany Kulcs szálloda: Csiky Mihály körjegyző, Sistarovecz. Zaka Sándor gépész, Nagylak. Kalmár Albert tanító, Nagylak. Hermann Gyula kereskedő, Brdapest. Goldstein Bertalan kereskedő, Csermő.
V suti szálloda: Szombaty István ácsmester, Lugos. Demjén Ernő kir. posta-távirata segédtitkár, Szatmár.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Magyar kir. all. vasutak üzletvezetőség Aradon.
22448/III. 676. 3-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy folyó hó 27-én reggeli 9 órától kezdve a vonalainkon kézbesíthetlenné vált és feleslegét képező tárgyak Csaba állomásunkon nyilvános árverés útján el fognak adni. — Nevezetesen: cognac, bor, ruhanemű, ingóság, olaj, fénymáz, lack, szatócs áru, talpbőr, faszög, kékítő, tengeri daráló, dörzskő, firniss, tarisznya, fáklya, szőnyeg, ponyva, kintorna, üres hordó, üres üveg, üres zsák, stb.

Ezen árverésre a t. cz. Közönség tisztelettel meghívatik.

Arad, 1894. szept. hó 18.

Az üzletvezetőség

12727/894. k. h.

2-3.

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbízottak újbóli megválasztása céljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211/885. számú földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeri rendelet alapján Arad sz. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névlajstroma összeállítván, az jelenleg a rendőrkapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétel mellett értesítetnek, hogy az összeállítás ellen emelhető felszólalások f. évi november hó 15-éig ezen iparhatóságnál írásban adhatók be.

Kelt Aradon 1894. szeptember hó 15-én, a város rendőrkapitánysága mint I-ső fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

7/1894. pm.

3-3.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város közönsége az élővíz-csatornába torkolló utcza csatornák mint víziművek engedélyezése s vízikönyvbe bevezetése iránt folyamodván, a kérvényt mellékletei s a kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő észrevételeivel együtt hivatalomban a folyó hó 15-től számítandó 30 napra közszemlére kiteszeni s annak tárgyalására határidőül 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm, a tárgyalás helyéül pedig a város székházának tanácstermét kijelelem.

Egyidejűleg az érdekelteket felhívom, hogy a kérvény tekintetében netán teendő észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban akár a tárgyalásnál szóval vagy írásban adják elő, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi szeptember hó 12.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

18930/894.

Aradmegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Az Uj-Szent-Annán és Pankotán rendszeresített hordó hitelesítői s illetve teljesen felszerelt mérték-hitelesítői állás üresedésbe jött. Ennélfogva e két állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az uj-szent-annai hordóhitelesítői állás javadalmazása áll a nyers bevételek negyven százalékából s a község által e célra adott helyiség haszonélvezetéből.

A pankotai mérték-hitelesítői állás javadalmazása: a nyers bevételek negyven százaléka s a hitelesítési helyiség es természetbeni lakás haszonélvezetéből.

Felhívom tehát azokat, akik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, kellő okmányokkal ellátott pályázati kérvényeket hozzám október hó 6-áig adják be.

Aradon, 1894. szeptember hó 23-án.

Szathmáry Gyula, s. k.
alispán.

Lakás kerestetik.
Két szoba, konyhából álló lakás
kerestetik
október elsejére.
Lehetőleg a színház közelében.
Ajánlatok e lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének 1895-ik évre vonatkozó költségelirányzata ugy a városi tisztai nyugdíjalapnak 1895. évi költség-elirányzata, a tanácsnak és a hármass bizottságnak üléseiről felvett jegyzőkönyvek, valamint a bevétel és kiadás tételeit felvilágosító mellékletek f. évi szeptember hó 20-ik napjától f. évi október hó 4-ik napjáig bezárólag a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek.

Szabadságában áll azokat az adózó polgároknak megtekinteni s azokra észrevételeiket írásban a f. évi október hó 10-én tartandó rendes közgyűlés előtt 5 nappal a tanácshoz be-terjeszteni.

Arad, 1894. szeptember 19-én.

A városi tanács.

17581 sz. 1894.

Aradvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Az aradvármegyei törvényhatósági közutak törzskönyvei elkészítésének biztosítása céljából az 1894. évi október hó 26-ik napjának délelőtti 10 órájára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek, mely versenytárgyalás hivatali helyiségben fog megtartatni.

A beadandó ajánlatban tisztán és minden kételyt kizáró módon számok és betűkkel kiteendő azon átlagos egységi ár, melyért ajánlattevő a törvényhatósági közutak egy kmt hosszú szakaszának törzskönyvét elkészíteni hajlandó.

Külön kiteendő az átlagos egység az az esetre, ha a tengelypontok megjelölésére szolgáló fixpontok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által 1893. július hó 8-án 43110 sz. a kibocsájtott körrendelet kiegészítő részét képező részletes műszaki utasítás A) pontjában megállapított tölgyfa karók, illetve az ugyanott körülírt kölapok által fognak megjelöltetni.

Ezenkívül kiteendő még külön azon egységár, melyért vállalkozó az esetben, ha a közut által tényleg elfoglalt, de a magánosok telekjegyzőkönyveiből még le nem jegyzett birtokrészek elfordulnának, elvállalja ezen birtokrészek egy katasztrális holdnyi területéről a térképet készíteni és az 1892. évi 71871. sz. kereskedelemügyi miniszteri körrendelet kiegészítő részét képező II-ik utasítás C. szakaszának 7-ik kikezdésében emített jegyzékeket kiállítani és kiszámításokat eszközölni.

A munka befejezésének határideje 1897. május hó vége.

Versenyezni óhajtók felhívtnak, hogy 5 százalékos bánatpénzzel ellátott és a részletes feltételek 2-ik §-a értelmében szerkesztett írásbeli zárt ajánlatukat a kitűzött időben nálam annál is inkább adják be, mivel a későbbben érkezett, vagy meg nem felelően szerkesztett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Felhívtnak továbbá versenyzők, hogy azon köbányát, melyből a tengely pontok megjelölésére szolgáló kölapokat szállítani hajlandók, nevezzék meg és ajánlatukkal együtt a mintakó egy 10 cm. oldalú kockáját — pecsétükkel ellátva — mutassák be.

Ajánlat valamennyi törvényhatósági hozutra teendő, mivel a másként tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A törzskönyvre vonatkozó adatok: nevezetesen a törvényhatósági közutak vonalrajza és műtárgy kimutatása, továbbá a törzskönyvelés mikénti kivételét szabályozó, fentidézett miniszteri utasítások és rendelkezések, végre a részletes feltételek és szerződési minta az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekinthető.

Aradon, 1894. évi szeptember hó 4-én.

Szathmáry Gyula
alispán.

814. 1-2.

17704/1894.

3-3

Hirdetmény.

A m. kir. 3. honvéd huszárezred parancsnokságának megkeresése nyomán, ezennel közhírré tétetik, hogy az ezred pótló avató-bizottsága részéről folyó évi november hó 2. és 3-án délelőtti 8 órakor a vásártéren katonai lóvásár fog tartatni.

Az erre vonatkozó részletes hirdetmény a városházán megtekinthető.

Arad, 1894. szeptember 1-én.

A városi tanács.

12386/1894.

3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium 61369/84. II. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott 12757/403 834. sz. szabályrendelet alapján azon ház- és telek-tulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy asphalt burkolattal ellátva nincsen, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalog járó folyó évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homokréteggel akként láttassák el, hogy a vízfelfogó árok vagy folyóka felé 5 cm-ternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá ház- és telek-tulajdonos a gyalog járók mellett elvonuló vízvezető árkot telke és háza utca-vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és mérték szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönben köteles ezen vízvezető árkokon keresztül a kocsijelzők építettni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendelkeznek eleget nem tesznek, 2 frttól 25 früg terjedhető pénzbírsággal büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homokszükségletet az erre utaltak a nagyobb vizálás beállta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1894. évi szeptember hó 12-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

1969/1894. pm.

3-3.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj-alapítványból az aradi polgári iskola tanulóira nézve egy hely betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázónak igazolni kell:

- hogy az aradvárosi polgári iskolában tanul,
- hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztályzattal bír,
- hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

- a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
- az aradvárosi szegény özvegyek fiai,
- az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
- ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
- az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1-5. pontok szerint minősített pályázó nem jelentkeznék, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyona és vállalásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 frt tőke kamatainak egy hatodából áll, a mely 1894. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg, mindenkor a tanév befejezte után fizetettik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi szeptember hó 31-ik napjáig nyújtandók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 10.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

16389/1894.

3-3

Magy. kir. államvasutak.

18729/1894.

Hirdetés.

A nagy. m. kir. belügyminiszter urnak 63,801. sz. a. kiadott körrendelete szerint ezenel közhírré tétetik, hogy Galicziának borszezovi és zaleszczykii kerületében fellépett kolera miatt ezen kerületekből a következő áruk behozatala megtiltatott:

1. Fehérnemű; használt, tisztítatlan állapotban, használt ruhanemű, használt lábbelit is ide értve, továbbá használt ágynemű.

A mennyiben ezen cikkekét podgyásként vagy a lakóhely változtatás miatt költözködési ingóságokként szállítatnak, a határ átlépése alkalmával, illetve a rendeltetési helyen egészségügyrendőri vizsgálatnak és esetleg egészségügyrendőri elbánásnak vannak alávetve.

2. Rongyok.

A tilalom alól kivételnek:

a) oly rongyok, melyek hidraulikus erővel összesajtolva, mint a nagykereskedelemben áru vasabroncsokkal zárt bálókban kerülnek szállításra, ha hatóságilag elismert számozási jelekkel és számokkal vannak ellátva;

b) új hulladékok, melyek közvetlenül fonó-, szövő-, szabó- és fehérítő-műhelyekből kerülnek a forgalomba, mü-gyapju (shoddy) és új papirhulladékok.

A most felsorolt és a behozatalból kizárt cikkek átvitele nincs kizárva, ha teljesen elkülönítve oly módon elzárt térben szállítatnak, miszerint az átvitel alatt minden kezelés ki van zárva.

Hasonlóképen nem esnek tilalom alá a felsorolt cikkek, ha nem fertőzött területekről származva oly módon szállítatnak keresztül, miszerint utközben gyanusan szennyezett tárgyakkal érintkezésbe nem jöhetnek.

Végül nem esnek tilalom alá a felsorolt cikkek azon esetben sem, ha hatóságilag igazolattik, hogy a fent nevezett kerületekből származnak ugyan, de legalább 5 nappal a járvány kitörése előtt szállítottak el.

Arad, 1894. augusztus 11.

A városi tanács.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és az 1895-ik évben érvénynyel bírándó országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok f. évi szeptember hó 20 tól 30-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kitétt határozatok ellen, a kir. Curiához címzendő felebbezések a határozatok kitételét követő tíz (10) nap alatt a polgármester urhoz, mint a központi választmány elnökéhez nyújtan-dók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 4-én.

Arad sz. kir. város központi választmánya.

45365. sz.

Árverezési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiváltatlan szállítmányok nyilvános árverezése Bpest Dunapart állomásunkon folyó évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Budapest 1894. szeptember 6-án.

Az üzletvezetőség.

18136/894. k. h.

2-3.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium a f. évi 78486. sz. a. kelt körrendeletével a kolera járvány meggátolásának érdekében a Máramaros vármegyéből esetleg érkező utasoknak orvosi megfigyelés alá vételét rendelve el, felhívom a helybeli összes nyilvános helyek, vendéglők tulajdonosait, nemkülönbent a magánosokat, hogy a hozzájuk megszállt máramaros megyei utasokat a kapitányi hivatalnál bármely időben, a következmények terhe alatt bejelentsek.

Arad, 1894. szeptember hó 23-án.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszterium 51252/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Horvát-Szlavonországban a ragadós szájsz. és körömfájás nagyobb mértékben lépett fel, — a hasított körmü állatoknak (szarvasmarha, juh, kecske és sertés) Horvát-Szlavonországból Magyarországra való behozatala, további intézkedésig eltiltatik.

Arad, 1894. szeptember 15.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

12482/1894.

799. 3-3.

Körözés.

Arad z. kir. város határában egy körülbelül 12 éves pejzsörű csilagos homlokú hátul balról N. bélyegű kanca ló találatot bitang-ságban.

A fent leirt ló tulajdonosa köröztetik azzal, hogy a mennyiben az igazolt tulajdonos folyó évi október 1-ig a ló átvétele végett nem jelentkezik, az, mint gezdátlan nyilvános árverésen eladatni fog.

Aradon, 1894. évi szeptember 13.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó“-hoz.

A közeledő saison változás beálltával batorkodunk a nagyrebecsült köszönetet, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidára norlabergli és fehérnemű cikkekkel álló raktárunkat az

őszi és téli idényre

mindentemű újdonságokkal dusan felszereltük, u. m.: legjobb minőségű mosásban ezirtartó parohetek, csánok és flanellek, téli szövetek, jäger alsó ruházat, harisnyák, koftyúk, sapkák, karmantyuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönbent legjobb gyártmányú vászon, chiffon, canavász, esinvat és asztalneműekben, mely cikkek egy minőség mint olcsó ár tekintetében minden versenyt fölülmúlnak.

Midőn az eddig irányunkban tanúsított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk. Becses pártfogásért esd

teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Női és férfi sapkák, gyermekruhák, Szőnyegek és paplanok.

Gyapjú és pamut kezűk és harisnyák.

Holnap
húzás!

Lembergi
Kiállítási Sorsjegyek à 1 frt.

Főnyeremény 60.000 forint.

Kaphatók: ARADON az „Aradi ipar- és népbank“-nál és Wallfisch Armin pénzváltó-üzletében.

781 16-17.